

суперництва між Заходом в контексті НАТО і Сходом в контексті Росії стосовно впливу в регіоні Центрально-Східної Європи, які проявляються у вигляді окремих заходів політичного, економічного та інформаційного тиску на Україну з боку Російської Федерації [3, с. 56].

Таким чином, Україна повинна знайти найбільш ефективні способи вирішення проблем забезпечення геополітичної безпеки. Необхідно визначити реальну вразливість країни, щоб допомогти знайти своє унікальне місце в загальній мозаїці зусиль ЄС і НАТО. У зв'язку з цим, сектор безпеки в цілому, і цей захист, зокрема, отримують відповідні цілі і завдання по відношенню до яких Болгарія сприятиме дотриманню колективної безпеки і оборони.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15> (дата звернення: 25.04.2018).
2. Федуняк С. Г. Національна безпека України в контексті сучасних процесів в Європі і на пострадянському просторі / С. Г. Федуняк // Національна безпека України. Конференція українських випускників програм наукового стажування у США (Чернігів, 16-19 вересня 2004 р.). – К.: Стілос, 2004. – С. 81-90.
3. Парипа П. Чи станцює Україна танець – ЄС і НАТО? / П. Парипа // Універсум. – 2001. – № 7. – С. 56.

Марусин Олександр Васильович, магістрант 1 курсу,
Марків Марія Михайлівна, к.е.н.,
старший викладач кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В БОЛГАРІЇ

Здоров'я є одним з основних благ, які в сукупності складають сенс людського життя, а також визначають зміст прав людини. Для індивіда та сім'ї в цілому, здоров'я дає можливість особистого розвитку та економічної безпеки в майбутньому. Здоров'я є важливим для продуктивної праці, навчання та освіти, а також для здатності рости інтелектуально, емоційно та фізично.

Основною функцією та турботою держави є збереження та відновлення здоров'я та підвищення якості життя кожного болгарського громадянина. В той же час, здоров'я не лише гарантується Конституцією країни, а є обов'язком кожного громадянина дотримуватися законодавства та підтримувати здоровий спосіб життя.

Реформа охорони здоров'я, як безперервний процес якісних та кількісних змін з різною сферою та впливом на систему охорони здоров'я, є головною метою поліпшення стану здоров'я нації. Саме тому зміни в контексті реформи повинні застосовуватися в єдиному та логічному взаємозв'язку, що призведе до довготривалого та стабільного вирішення проблем у галузі охорони здоров'я.

Охорона здоров'я в Болгарії страждає від багатьох структурних проблем. Суспільство та профспілки вважають, що необхідно витратити більше грошей на реконструкцію лікарень та інститутів, які вирішують багато інших важливих

проблем, а саме – Міністерство охорони здоров'я повинно знайти рішення проблем в сфері охорони здоров'я.

Наукові дослідження показують, що зв'язок між витратами на охорону здоров'я та якістю охорони здоров'я є досить невизначеним, якщо він взагалі існує. У Болгарії такий зв'язок ймовірно існує через корупцію, неправильне стимулювання та численні обмеження.

Болгарія займає 46-е місце (з 55 країн світу) за оцінками цього річного рейтингу агенції "Блумберг" щодо країн світу по ефективності своїх систем охорони здоров'я. Оцінки базуються на даних про тривалість життя в досліджуваних країнах, причому цей показник також відображає частку витрат на охорону здоров'я у загальному обсязі валового внутрішнього продукту (ВВП), а також обсяг коштів, призначених для медичного обслуговування на душу населення [1].

В останні два десятиліття проведені часткові, паліативні реформи в системі охорони здоров'я, в тому числі запроваджено заходи – економічні, організаційні, соціальні та психологічні, які не підпорядковуються загальній концепції, що об'єднує зусилля уряду, роботодавців, громадськості та медичного персоналу для забезпечення високого рівня здоров'я населення і, як наслідок, більш високу якість життя. В результаті проведеної політики були накопичені структурні проблеми, які лежать в основі критичного стану системи охорони здоров'я.

До основних проблем охорони здоров'я в Болгарії слід віднести:

- державні видатки на охорону здоров'я у вигляді частки ВВП складають близько 4 %, при середньому 7 % для країн ЄС;
- сума внесків на медичне страхування для застрахованих осіб не відповідає витратам, понесеним за їх охорону здоров'я;
- надмірна концентрація фінансування лікарняної допомоги;
- відсутність прозорості функціонування системи охорони здоров'я;
- уповільнене впровадження електронної системи охорони здоров'я;
- не розроблено жодної державної політики щодо зменшення кількості незастрахованих на здоров'я людей;
- відсутність довгострокової стратегії швидкої медичної допомоги;
- поточна бюрократія в діяльності [2].

Таким чином, можна зробити висновок, що в Болгарії, крім проблем, пов'язаних з усією системою управління, проблема охорони здоров'я також набирає актуальності. Для того, щоб подолати проблеми охорони здоров'я, необхідно змінити чи створити абсолютно нову реформу системи охорони здоров'я. Така реформа, має бути ефективна і відображати інтереси пацієнтів та медиків.

До того ж, Болгарія та болгарське суспільство мають необхідні ресурси – фінансові, наукові, інтелектуальні, професійні та технологічні – для побудови системи охорони здоров'я, яка забезпечить соціально справедливу, якісну та доступну медичну допомогу всім громадянам, їхній дохід, соціальний статус та рівень життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Цветков Н. *Защо е толкова неефективно здравеопазването в България.* URL: <http://www.dw.com/bg> (дата звернення: 27.04.2018 р.).
2. *Здравеопазване // Българска Стопанска Камара. Союз на българський бизнес.* URL: <https://www.bia-bg.com/focus/view/21293/> (дата звернення: 27.04.2018 р.).

Сагановська Тетяна Валеріївна, магістрантка 1 курсу,
Козин Лариса Володимирівна, к.е.н.,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

ПОБУДОВА «ГНУЧКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ» ЯК ТРЕНД МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Сьогодні, коли глобальна економіка починає демонструвати ознаки відновлення, роботодавці починають вірити, що вони зможуть повернутись до вже перевірених практик щодо набору, утримання, розвитку і винагороди своїх талановитих кадрів. Проте експерти зазначають, що поточний економічний цикл принципово відрізняється від усіх попередніх і що більшості компаній вже ніколи не вдасться повернутися до «звичайного» бізнесу [1].

Оскільки організації стають все більш цифровими, вони стикаються з вимогою невідкладної трансформації, щоб мати можливість швидше рухатися, адаптуватися, навчатися, а отже й відповідати динамічним вимогам щодо кар'єрного розвитку свого персоналу.

Ключові фактори, що впливають на продуктивність лорганізаційної поведінки людини, описані в моделі MARS, запропонованій С. МакШейном і М.-А. Фон Глінов, яка вважається сьогодні однією з основних теорій управління людськими ресурсами - мотивація, здібності, сприйняття ролі та ситуаційні фактори (рис. 1). Якщо хоча б одна з цих чотирьох змінних знижується або є відсутньою, то й продуктивність буде скорочуватися [2, с. 23].

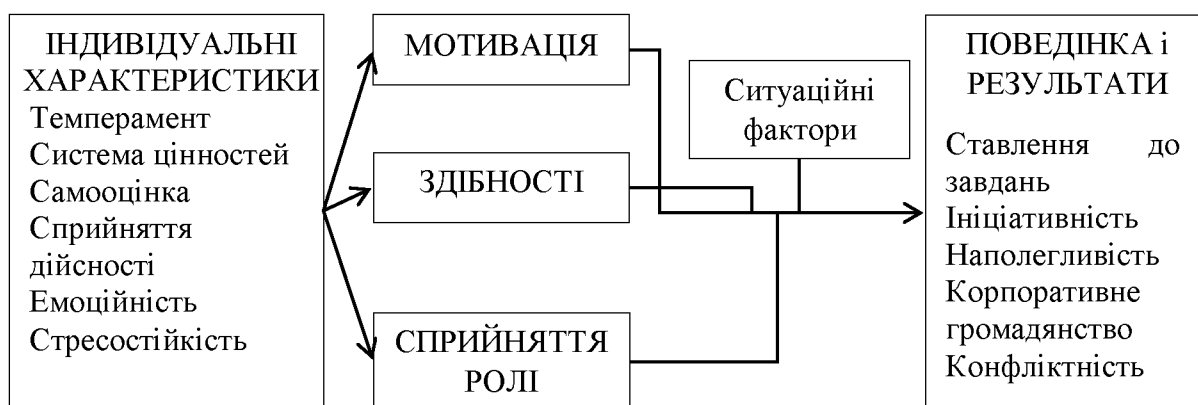

Рис. 1. Модель MARS (Джерело: [2])

Мотивація – це поняття, яке використовується у багатьох значеннях і має різні варіанти тлумачення. Проте, в контексті мотивації персоналу воно визначається як «внутрішній ентузіазм працівника щодо і поклик до вчинення дій, пов'язаних з виконанням своїх обов'язків» [2]. Виходячи з даного